

УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМЕНІ М.Г. ХОЛОДНОГО
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

**МАТЕРІАЛИ XV З'ЇЗДУ
УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО
ТОВАРИСТВА**

Івано-Франківськ,
30 вересня — 4 жовтня 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

УДК 58(477)(062.552)
МЗ4

Матеріали XV З'їзду Українського ботанічного товариства (Івано-Франківськ, 30 вересня — 4 жовтня 2024). — Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. — 232 с.

Proceedings of the 15th Congress of the Ukrainian Botanical Society (30 September — 4 October, 2024, Ivano-Frankivsk, Ukraine). — Odesa : Publishing house “Helvetica”, 2024. — 232 p.

ISBN 978-617-554-319-1

До збірника включені матеріали наукових доповідей та повідомлень XV З'їзду Українського ботанічного товариства (м. Івано-Франківськ, 30 вересня — 4 жовтня 2024 р.), в яких розглядаються систематика, флористика та географія судинних рослин, фікологія (альгологія); бріологія; ліхенологія; мікологія; геоботаніка та екологія; флористичні та мікологічні знахідки; морфологія та анатомія; охорона рослинного світу та довкілля; біотехнологія, фізіологія та біохімія; клітинна та молекулярна біологія; селекція та інтродукція; ресурсознавство; історія наукових досліджень; наукові колекції рослин та грибів; ботаніка та мікологія у вищій школі; громадська наука та популяризація наукових знань. Матеріали подані переважно в авторській редакції. Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників у галузі охорони природи, аспірантів, студентів природничих спеціальностей, аматорів-натуралістів.

The book includes the materials of scientific reports and posters of the XV Congress of the Ukrainian Botanical Society (Ivano-Frankivsk, September 30 — October 4, 2024), covering the fields of systematics, floristics and geography of vascular plants, phycology (algology); bryology; lichenology; mycology; geobotany and ecology; floristic and mycological finds; morphology and anatomy; conservation of plants, fungi, and the environment; biotechnology, physiology and biochemistry; cell and molecular biology; plant breeding and introduction; resource science; history of scientific research; scientific collections of plants and fungi; botany and mycology in higher education; citizen science and popularization of scientific knowledge. The materials are presented mainly as provided by the authors. The publication is intended for scientists, nature conservationists, graduate students, students of natural sciences, and amateur naturalists.

Затверджено до друку

Центральною Радою Українського ботанічного товариства
Науковим комітетом XV З'їзду Українського ботанічного товариства
Вченою радою Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
17 вересня 2024 р. (протокол № 9)

Автори повністю відповідають за наукову достовірність, зміст і стиль своїх публікацій. Погляди, висновки й точки зору, висловлені авторами у статтях, можуть не збігатися з поглядами, висновками й точками зору наукового комітету, установ-організаторів конференції, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та/або Національної комісії з питань Червоної книги України.

© Автори публікацій, 2024

© Українське ботанічне товариство, 2024

© Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2024

© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 2024

© Херсонський державний університет, 2024

ISBN 978-617-554-319-1

ВИДОВИЙ СКЛАД БОТАНІЧНОГО ЗАКАЗНИКА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ “МОГИЛА” (ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ)

Руслан ЯВОРІВСЬКИЙ, Катерина СЕМЕНЮК, Юлія ДВІЖОНА
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира
Гнатюка, Тернопіль, Україна
E-mail: forik-botan@i.ua

Ботанічний заказник місцевого значення “Могила” розташований поблизу села Гутисько Тернопільського (раніше Бережанського) району Тернопільської обл. Створений у серпні 1990 р., площа — 3,2 га, під охороною перебувають лучні та лучно-степові фітоценози.

На основі проведених на його території досліджень було встановлено зростання 117 видів вищих судинних рослин, котрі належать до 3 відділів, 4 класів, 33 порядків, 37 родин та 97 родів. Панівними у систематичній структурі флори заказника є представники відділу *Magnoliophyta* (115 видів, 98,3%), а судинні спорові рослини відіграють незначну роль у формуванні його флори (2 види, 1,7%). Кількісне співвідношення видів класу *Liliopsida* — 11 видів (9,41%) до *Magnoliopsida* — 104 види (88,89%) у межах відділу *Magnoliophyta* складає 1:9,45.

Три перші позиції у родинному спектрі досліджуваної флори належать представникам родин *Asteraceae* (19 видів), *Fabaceae* (14) та *Lamiaceae* (11) — загалом 44 види (37,61%). Інші чільні позиції *Ranunculaceae* (9 видів), *Rosaceae*, *Rubiaceae*, *Scrophulariaceae* — по 5, *Boraginaceae* та *Poaceae* — по 4 види пояснюються переважанням у флорі заказника лучно-степових, та, частково, лісових фітоценозів.

Встановлено, що 8 видів (7,41%) занесені до “Червоної книги України”. Вони презентують 4 родини, зокрема, 3 види *Orchidaceae* Juss. (*Neottia nidus-avis* (L.) Rich., *Gymnadenia conopsea* (L.) R. Br., *Orchis militaris* L.), по 2 види з родин *Asteraceae* Dumort. (*Senecio besserianus* Minder., *Carlina cirsioides* Klokov) та *Ranunculaceae* Juss. (*Pulsatilla patens* (L.) Mill. s. l., *Adonis vernalis* L.) і 1 вид *Fabaceae* Lindl. (*Hippocrepis comosa* L.). 17 видів (14,5%) флори заказника належать до категорії регіонально рідкісних.

Головними чинниками, які визначають зменшення чисельності раритетної фракції флори на досліджуваній території вважаємо наступні: стенотопна еколого-ценотична амплітуда та низька насіннева продуктивність окремих видів; зривання на букети, збирання населенням як лікарської сировини та як декоративних видів; порушення структури лучних та лучно-степових угруповань внаслідок осінніх і весняних підпалів травостою.

Вважаємо доцільним підвищення природоохоронного статусу досліджуваної території шляхом її включення у структуру розташованого поруч Голицького ботанічного заказника загальнодержавного значення.

Орлов О. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ФЛОРИ СУДИННИХ РОСЛИН ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА “ДРЕВЛЯНСЬКИЙ”	205
Попова О. СИСТЕМАТИЧНА СТРУКТУРА ФЛОРИ СУДИННИХ РОСЛИН НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ “ТУЗЛІВСЬКІ ЛИМАНИ”	206
Прядко О., Дацюк В. СОЗОЛОГІЧНА ЦІННІСТЬ ФЛОРИ ВИЩИХ СУДИННИХ РОСЛИН НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ “ГОЛОСІЇВСЬКИЙ” (КИЇВ).	207
Сенів М., Скрипець Х. ФІТОРІЗНОМАНІТТЯ ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ “СТАРИЦІ ДНІСТРА”	208
Уманець О. ЗМІНИ ДЕРЕВНО-ЧАГАРНИКОВОЇ ФЛОРИ МІСТА ГОЛА ПРИСТАНЬ ВНАСЛІДОК ЗАТОПЛЕННЯ ВОДАМИ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА	209
Шевчик В., Шиндер О., Чорна Г. ПОПЕРЕДНІ ПІДСУМКИ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ФЛОРИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.	210
Шиндер О. ФЛОРА ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ: ТАКСОНОМІЧНЕ РІЗНОМАНІТТЯ І ДИНАМІКА	211
Шиян Н. ПРЕДТЕЧІ УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО ТОВАРИСТВА ...	212
Щепелева О., Скобель Н., Величко Н., Диренко Н., Град Ю., Мойсієнко І. РАРИТЕТНІ ВИДИ РОСЛИН ОБОРОННИХ ЗЕМЛЯНИХ ВАЛІВ КИЇВЩИНИ	213
Яворівський Р., Семенюк К., Двіжона Ю. ВИДОВИЙ СКЛАД БОТАНІЧНОГО ЗАКАЗНИКА МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ “МОГИЛА” (ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ)	214
Bondarenko H. THE VASCULAR PLANTS IN THE FLORA OF THE MOZH RIVER’S BASIN INCLUDED IN THE RED DATA BOOK OF UKRAINE AND BERN CONVENTION	215
Siranskyi V., Bondarenko H. RECORDS OF REGIONALLY RARE VASCULAR PLANT SPECIES IN THE MOZH RIVER BASIN (KHARKIV REGION)	216